

Základní škola praktická Halenkov

VY_32_INOVACE_03_03_19

Člověk V.

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.3185
Klíčová aktivita	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Zařazení učiva v rámci ŠVP	Přírodopis či přírodověda pro 6. ročník základní školy praktické.
Ověřeno	16. 5. 2013
Název DUM	Člověk V.
Anotace	Prezentace je určena pro výklad a demonstraci učiva prostřednictvím projekční techniky. Materiál je dle zásady názornosti multimediálním zdrojem pro žákovu vnímání a je oporou učitele při výuce. Materiál obsahuje úkoly pro samostatnou práci žáka, které mají ověřit osvojení učiva.
Autor	Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je: Mgr. Malina Petr
Očekávaný výstup	Seznámení se s pojmy, jejich osvojení a upevnění pomocí úkolů.
Druh učebního materiálu	Multimediální didaktický prostředek – výuková prezentace.
Použitý zdroj	/

Člověk V.

Pohlavní soustava

Pohlavní soustava

- či **rozmnožovací soustava** je soustava orgánů, která slouží k rozmnožování. Jejím úkolem je tedy zajištění vzniku pohlavních buněk a přenos jejich dědičné informace na potomky. Samičí pohlavní buňka je **vajíčko**, pohyblivá samčí pohlavní buňka se nazývá **spermie**, jejich splynutím dochází k oplodnění a vzniká nový jedinec. Přirozenou cestou dochází u člověka k oplodnění při **pohlavním styku**.

[Obr. pohlavní buňky](#)

Pohlavní orgány muže

- Mužské pohlavní žlázy jsou **varlata**, jsou uložena v **šourku**, vytváří se v nich mužské pohlavní buňky, **spermie**, a také mužské **pohlavní hormony**. Vývody z varlat – **chámovody** vedou přes **nadvarle**, a **předstojnou žlázu** (prostatu) do **močové trubice**, ta vede do **pyje** (penis). Penis je vnější pohlavní orgán muže, je vybaven topořivými tělesy.

[Obr. mužské pohlavní orgány](#)

Pohlavní orgány ženy

- Ženské pohlavní žlázy jsou **vaječníky**, jsou uloženy v dutině břišní, vytváří se v nich ženské pohlavní buňky - **vajíčka**, a také ženské **pohlavní hormony**. Vaječníky navazují na **vejcovody** a ty vedou do **dělohy**, ve které se případně vyvíjí dítě. Vnější pohlavní orgány ženy tvoří stydké pysky a vstup do **pochvy** (vagina), která navazuje na dělohu.

[Obr. ženské pohlavní orgány](#)

Menstruační cyklus

- **Menstruace je periodicky se opakující krvácení u žen**, trvá 3-5 dní a je součástí menstruačního cyklu, který trvá cca 28dní, tento cyklus je řízen pohlavními hormony. Nedojde-li k oplození vajíčka (nejčastěji ve vejcovodech), dochází ke krvácení. Menstruací dochází k vypuzení neoplozeného vajíčka i s částí sliznice dělohy. Při menstruaci je nutné dbát o hygienu.

[Obr. menstruační cyklus](#)

Pohlavní styk

- je zavedení ztopořené pyje muže do pochvy ženy, to je možné až po **pohlavním vzrušení**, kdy dochází ke **ztopoření pyje** a **zvlhnutí poševní sliznice**. Konec pohlavního styku je doprovázen u muže i ženy libým pocitem (tzv. **orgasmus**) a je doprovázen také výronem semena se spermiemi z penisu muže (**ejakulace**).

[Obr. pohlavní styk](#)

- Při prvním pohlavním styku dochází u ženy většinou k protrhnutí **panenské blány**, která zčásti kryje vchod do pochvy.

Pohlavní život

- Pohlavní styk je součástí vztahů u zletilých osob (15 let a více), **sex by měl být dovršením lásky obou partnerů** a měl by proběhnout v době, kdy jsou oba partneři duševně zralí a ochotní přijmout rizika jejich počínání.

Rizika pohlavního života

- S pohlavním životem souvisí i rizika. Je to především **nebezpečí přenosu pohlavních chorob** (syfilis, kapavka, AIDS...); toto nebezpečí se zvyšuje při nepřiměřeném střídání partnerů – **promiskuita**. Pohlavním chorobám se chráníme také věrností.
- Dalším rizikem je **nechtěné těhotenství**. Prostředek, který zabraňuje otěhotnění ženy je tzv. **antikoncepce**. Pro mladé páry je vhodný kondom, který také jako jediná antikoncepce zabraňuje přenosu pohlavních chorob.

Pohlavní orientace

- Běžná pohlavní orientace žen k mužům a mužů k ženám se označuje jako **heterosexuální orientace**, jde tedy o náklonnost k osobám odlišného pohlaví.
- Méně běžná je **homosexuální orientace**, označuje náklonnost k osobám stejného pohlaví. Tato orientace není sexuální úchylkou. **Sexuální úchylka** je sexuální chování vybočující ze společenských norem, některé druhy takového chování mohou být i trestné.

Těhotenství

- **Život nového člověka začíná oplozením.** Po uhnízdění vajíčka v děložní sliznici se začnou vytvářet zárodečné obaly a placenta, která později slouží k výživě plodu. **Zárodečné období**, při kterém se vyvíjí tzv. **embryo**, trvá přibližně 2 měsíce. Od 3. měsíce začíná **období vývoje plodu**, který má již vyvinuty základy všech orgánů. **Těhotenství trvá 9 měsíců a končí porodem.** Při porodu nastávají stahy děložního svalstva a dítě je vypuzováno z matky.

[Obr. vývoj lidského plodu](#)

Úkoly:

- Napiš, jak se nazývají mužské a ženské pohlavní žlázy a mužské a ženské pohlavní buňky.
- Seznam se s obrázky pohlavních orgánů ženy a muže a popište je.
- Vyjmenuj rizika, která souvisí s pohlavním životem člověka.
- Popiš, co je to heterosexuální orientace.
- Popiš, jak probíhá u žen obvyklé těhotenství.